

ZSOMBOK GYÖRGY

ÁBRAHÁM, A MI ŐSATYÁNK

Ráhangelő-bevezető képek és gondolatok:

- Mária teljesíti Isten tervét - a Szent Anna tó képének hátoldalára írva ceruzával, a Bibliámban:

'Amikor csodálkozva látod, hogy egy fiatalka lány, Mária szavától függött az Isten óriási terve (egy hajszálon!?), mit szólsz, ha ráébredsz, hogy Isten évek óta vár a Te 'igen'-edre?' (D.H.Camara)

- Nagyanyámmal a rizst főzés előtt átválogattuk, volt, hogy kétszer is. Szegények voltak: 'Apus nem veti meg a zsirosrizst (hagymás szalonnazsiron piritott, zöldséggel főzött rizs volt ez, vacsorára), gyere kisfiam, csináljunk neki kedvre valót.. ..' 'Babramunka' volt, persze ez esetben inkább 'rizsre-munka' lenne a pontosabb kifejezés. Oda-adás kellett hozzá. Két marokra valóhoz ugyan nem sok, de oda kellett szánni az időt.

Jórol akart 'Apus'-nak gondoskodni, tehát rászánta az időt.....

Ábrahám, a kiválasztott. Vagy inkább: a kiválasztottak egyike

- Ki is ez az Ábrahám, hogyan került elő?
- Miért épp őt választotta ki az Úr ősatyának? Milyen volt?
- Hogyan teljesítette az Úrral kötött egyezségét? Mi volt a feladata?
- Hivatkozhatunk-e arra, hogy 'A mi atyánk Ábrahám!?'
A mi atyánk - Ábrahám?

Kiválasztás: Ha valamilyen nagy(obb) feladatra készülünk, társakra van szükségünk. Kipróbált, ismerős, kiszámítható, megbízható valakikre: barátokra, testvérekre.

Teljesen érthető, ha ezeket rokoni, családi körből, a hozzánk legközelebb állók közül választjuk. Itt nincs helye az 'uram-bátyám' vádnak: azaz csak akkor, ha az 'uram-bátyám' szempont az egyetlen a kiválasztásnál. Akkor maffia lesz a társaságunkból, s nem pedig feladatra összpontosító vér- és/vagy gondolatszerinti test-vérek összetartó, áldozatos csapata.

Az ilyen kiválasztás nem kiemelés, kitüntetés, kiválóbbá fölemelés, hanem meghívás. Mint pl.: 'Men wanted for hazardous journey. Low wages, bitter cold, long hours of complete darkness. Safe return doubtful. Honour and recognition in event of success.' (1913.május 15., Sir Ernest Shackleton - Cross Antarctic Expedition, 635 nap) – a 10 legfurcsább újsághirdetés közül az egyik. ('Férfiak kerestetnek veszélyes utazásra. Alacsony bér, rettenetes hideg, hosszú órák teljes sötétségben. A visszatérés kétséges.

Tisztelet és elismerés siker esetén.' – Az Antarktisz átívelő expedícióra szóló 'meghívás'.)

1. Teremtés és közvetlenül az után

A 7. nap tettei (nem munkálkodása): az Úr megáldotta és megszentelte, amit alkotott, s 'föltalálta, megalkotta a szombatot'.. .. (a teremtett lét – talán egyik - legnagyobb csinálmánya?)

Paradicsomi állapotok, majd bűnbeesés következik: Nem azt kérdezték meg ős-szüleink, aki minden jóval elhalmozta őket, nem azt kérdezték, hogy: 'Nézd Urunk, ezt-és-ezt mondja ez a 'kigyó' (=furcsa lény), igaz ez? Valóban azért nem ehetünk a fáról, mert olyanok leszünk, mint Te? Nem kérdeztek, ettek.... Az Úrhoz-nem-fordulás az ősbűn-baj lényege, az Úrtól elforduláshoz vezet.

Az első ígéret, az addigi állapotokhoz ugyanis nem volt erre szükség: Az 'Asszony' és 'magvának' meg-ígérése = valakit küldök majd, aki legyőzi a kísértőt.

Ezután jön az isteni irgum-burgum és a kiűzés, máshol talán helyesebben: kiűzés – ugyanis az embert saját tettei űzik ki, büntetik - azaz rossz(ul)-létét, bajait-betegségeit, testi és lelki halálát, stb. okozzák.

Nevek adása: H'va (Éva) = élők anyjának nevezi őt a H'dom, azaz az '(Isten teremtette) élő ember', 'a férfi-ember'.

Egy apró mozzanat: Az Úr bemutatja, hogy ért a szabómesterséghez is (1Móz3,21): bőr-ruhákat csinál Ádámnak és feleségének és felöltözteti őket. (Egyben mesterségekre tanítás ez? Eddig ugyanis nem volt semmilyen segédeszközre szükségük.)

Isteni szentencia: Íme, az ember olyanná lett, mint mi közülünk egy (v.ö.: Zs8,6): jót és gonosz tud (1Móz3,22). Amde ne legyen örök élete, az élet fájáról már nem ehet → 'sicc innen', földet művelni (!!)

(1Móz3,23 – de még előtte is: '...egyed a mező fűvét' (a fűvét! – gabonákat, azaz fűféléket. Ezek ún. elsődleges inváziós növények, 'gyorsak', ld. környezeti ismeretek; 1Móz3,18).

Kerubok őrzik (villogó pallos lángjával - nem pallosokkal.. ..) az élet fájához vezető utat: Édentől, azaz 'H-den'-től, az 'Isten teremtette hely'-től, dolgoktól, vagy 'Isten helyétől' keleti irányban (ahonnan a tűz, a fény, az energia jön.)

2. Az ember elkutyulódása: a jó és rossz

Kain (=nyíl') és Abel (=pára') története: Miért tekintett az Úr Ábel ajándékára és Káinéra nem?

(1Móz 4,3-7: ... 'idő múltával, Kain ajándékot vitt az Úrnak a föld gyümölcséből. Ábel is vitt juhainak első fajtasából és azoknak kövérségéből. Az Úr Ábelre és az ő ajándékára tekintett. Kainra pedig és az ő ajándékára

nem... .. *amiért Kain haragra gerjedt... . Azt mondta az Úr Kainnak: Miért gerjedtél haragra? És miért csüggeszted le fejedet? Hiszen, ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz; ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágyódása; de rajtad áll (tim-sel = a te döntésed), hogy te uralkodsz-e rajta?* (v.ö.: Steinbeck: Édentől keletre c. regényének alap gondolatával)

Káin - 'odagórt' (a szleng jelentése: odadobott hanyagul) egy adag sárgarépát az oltárra, míg Ábel az első fajzásból és azok kövérségéből készített – **ajándékot**. Te melyiknek örülnél? Ugye, az ajándéknak, amelyik olyan, mint az aorta – szívből jön....

3. Ádám nemzetsége Sét h vonalán – pátriárkák Noéig

- Ádám – Sét – Enos – Kénán – Mahalaél – Járed – **Énokh** (bibliai jelzője: 'Istennel járt') – Methusél-áh (Matuzsálem) – Lámekh – **Noé**, No-áh (= 'munkájával vigasztaló', megj.: 'Istennel járt' ő is - 1Móz6,9), fiai: Sém, Khám, Jáfet.
- Kain és Sét nemzetségének összeházasodása (=vérfrissítés a beltenyészetben?): szépek, óriások, híres-neves személyek születnek – **s valószínűleg eltelnek magukkal**, mert 'elsokasodik a bűn', (1Móz 6,2-7).
- Az Úr 120 évre korlátozza az ember életét (1Móz 6,3 – s érdekes, hogy a mai tudomány is erre a következtetésre jutott); no, nem azonnal jött a korlátozás – Noénak még 950 év jutott.
- Bárka építése – ez külön történet lehetne (mert: 'a bárkát amatőrök építették, a Titanicot a profik.' – Lám-lám mit jelent, ha 'Isten épít' – s még külön terv-leírást is adott – s ha ezt követnénk, nem találkozoznánk jéghegyekkel.. ..).
- A bárkában tiszta és tisztátalan egyaránt helyet kapott. (!) (Vajon a két szűnyogot miért engedte be?? – Ennek is megvan a maga története...)
- Vízözön. Olyan mindenféle ételeken éltek, amik megehetőek (tisza és tisztátalan étel nincs megkülönböztetve, ld. még 1Móz 9,3), csupán 'de-ne-vért' egyenek = a húst el kell választani az éltető vértől = az első étkezési előírás. A végén Noé **hálát ad**.
- Isten szövetségkötése Noéval: (1Móz 6,18) és (brutális! pl. vért-vérért = életet életért) törvények alkotása a megújult világ számára: (1Móz 9,1-7), és a szövetség megerősítése: szívárvány szerzése (ekkor keletkeztek a Maxwell-törvények, amely a fénytörést is leírja? Egy új világ? Uj fizika?) A törvényeket eddig nem említették külön – **egyetlen törvény volt: az Úrral járn**.. ... (v.ö.: Jel 21,22-3: '...templomot nem láttam abban: mert az Úr, a mindenható Isten annak temploma, és a Bárány. És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra,

hogy világítsanak benne; mert az Isten dicsősége megvilágosította azt, és annak szövéténeke a Bárány.' – ez a megdicsőült 'éden' kertje.)

- Földművelés. Noé alaposan leissza magát - stresszoldás a vízözön és az Úrral való találkozás után? - Sém és Jáfet diszkrécioja - oda nem nézve látják el apjukat. Khám (= a Kanaán atyja) kineveti, Noé megátkozta.

3.1. Az Özönvíz nem használt – Babel tornya

- Az egész föld egy nyelven szólt; ám ez nem az Úr nyelve lehetett. Mit is akarhatott Úr?
- '... s mondták egymásnak: Jertek, vessünk téglát és égessük ki jól; a téglát kő gyanánt, a szurok pedig ragasztóként szolgált (köolaj lelőhelyek, bitumenforrások a felszínen! Ma is.. ..). Majd mondták: Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész földnek színén.' (1Móz 11,3-4)
- Nyelvek összezavarása az Úr által (=baab-él, azaz Babel), a népek szétszéledése az eredménye: ugyanis ez volt a parancs a Vízözönt követően, Noé hálaáldozata után: '...megáldotta Isten Noét és az ő fiait, és azt mondta nekik: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet.' (1Móz 9,1 - Mit is jelent az áldás, a megáldás?)
- (Már 'csak' négy-ötszáz évig élnek az emberek.. .. – s már harminc-negyven évesen termékenyek, 'nemzenek', mert - ugye - csak férfiakról van szó.(Megj.: Vajon bibliai akcelerációnak vagyunk tanúi?)
- Sém nemzetsége Ábrámig levezetve (az elődei 29-35 évesen nemzettek utódot, de Ábrámot - továbbá Nákhort és Háránt (**Lót** apját), apja, Tharé, hetvenévesen(!) nemzette, valószínűleg többnejű családfőként. (Tharé az eddigiekhez képest 'fiatalon', 205 esztendősen halt meg.)
- Ábrám Szárait veszi feleségül, nem lesz gyerekük: 'Szárai magtalan volt' (nem Ábrám! hanem Szárai - 1Móz 11,30), akkoriban ezt csak az asszony hibájának tekintették.
- Tharé (Ábrám apja és Lót nagyapja) a nagycsaláddal együtt Úr-Kaszdimból elindulnak Kanaanba, de Háránig jutnak, itt hal meg Tharé. Ábrám önálló ember, pátriárkává lehet (pater arche – görög, a kezdetek atyja, azaz ősatyja), önálló fejlődése-érése indul el.

4. Ábrám színre lép

4.1. Ábrám elhívása

(1Móz 12,1-6): 'Az Úr szólt Ábrámnak: Eredj ki a földedből, és a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, a földre, a melyet én mutatok néked. Nagy

nemzetté teszek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás lesz. És megáldom azokat, a kik téged áldanak, és a ki téged átkoz, megátkozom azt: és megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei. És kiment Ábrám, amint az Úr mondotta neki, és Lót is kiment vele Háránból: Ábrám pedig hetvenöt esztendő volt ekkor. ... Ábrám az ő feleségét Szárait, és Lótot, az ő atyjafiának fiát, és minden szerzeményüket, amelyet szereztek, a cselédeket, akikre Háránban tetek szert, és elindultak, hogy Kanaán földére menjenek, el is jutottak oda. Általment Ábrám a földön mind **Sikhem** vidékéig, Móréh tölgyeséig. Akkor Kananeusok voltak azon a földön. És megjelent az Úr Ábrámnak, és mondta: A te magodnak adom ezt a földet. És Ábrám oltárt épített ott az Úrnak; aki megjelent neki.' (A kananeusok, azaz Khám leszármazottjainak földjén, megjegyzés: akkor még voltak ott tölgyesek!)

Ábrám 'csak úgy', ingyen megkapja Isten ígérését? Semmi követelmény? Miért éppen ő? Még eddig semmit nem említett róla az írás, még csak annyit sem, hogy 'Istennel járt' (mint Énokh és Noé)

Apróságok, amelyeket az Írás kifejezetten nem rögzít:

- Tharé a 'saját szakállára' indult el Úr-Kaszdimból... (Ábrámot az Úr szólította föl – Tharé halála után.)
- Folytatja az útját: Bételtől keletre (és Háitól nyugatra) ismét megállapodott: '...ott oltárt épít az Úrnak, és segítségül hívta az Úr nevét. Azaz tanácstalan volt a folytatást illetően.
- Mit is jelentett: 'oltárt építeni?' Ez egyszerű természetességgel csupán meg-megemléltődik a szövegekben!

Nos, ez legalább egy, de inkább többnapos munka: annyi követ összehordani, amelyen – mondjuk – egy borjú elfér, levágható, a véré 'szakszerűen' elvezethetik, hogy véletlenül se legyen benne az áldozati húsból, majd annyi fát szerezni, amennyivel egy ekkora test hamuvá égethető. Nem is beszélve az égetés hosszú folyamatáról..

S külön gondot jelentett, ha a levágott állat 'hibás' volt (beteg vagy sérült), áldozatra alkalmatlannak bizonyult. Újabb állattal a hibás lénytől megtisztított, vagy új oltáron a folyamatot előlről kezdték – ha volt bennük igazi Isten-tisztelet.

4.2. Kőjátékok: Ábrám, az ember

- a) A sumákoló:

Éhínség támad – Ábrám Egyiptomba megy: asszonya szép (nem illik megkérdezni, de ugyan vajon hány éves lehet? Vélemények?) – saját húgának adja ki őt: sumákol, mert fél. Az Isten-verésével sújtott fáraó rájön a turpisságra, elbocsátja, visszaadva mindenét. ('Móz 12,19-20)
- b) A békesség-szerző, béketűrő:
 - i. Összekülönbözik Lóttal. Nagy-nagy jólétben élnek a régi helyen az egyiptomi 'kaland' után, Béthel és Hai között. Pásztoraik verekednek össze, mert a szaporodó nyájikkal egymás elöl túlgeleltetik a helyet. Ábrám javaslata Lótnak (nem parancs! – noha egy nemzedékkel idősebb): 'Válj el, kérlek, tőlem; ha te balra tartasz, én jobbra megyek; ha te jobbra mégy, én balra térek. Feltekintett Lót, és látta, hogy a Jordán egész melléke bővizű föld; mert minekelőtte elvesztette volna az Úr Sodomát és Gomorát, mind Czoárig olyan vala az, mint az Úr kertje, mint Egyiptom földé.' (Czóar – a szegénység helye, a cósészé (noha ez jiddis szó.. ..), ez a hely minden bizonnyal Sodoma és Gomorra pusztulása után kapta a nevét.)
 - ii. Lót az - akkor még - gazdagabb részt választja..... azon lót-fut tovább.
 - iii. Az Úr ismét ígérte teszt a békességszerző Ábrámnak (v.ö.: *Boldogok a békességszerzők, mert ők Isten fiai...* Mt 5,9): arra a teljes földre, amelyen most osztozott Lóttal – közben eltelt jó pár év – s Ábrám morgás-morgolódás helyett – ismét oltárt épít.
 - iv. A gazdag vidékre, benne a gazdagodó Lót vagyonára a környék hatalmasságai szemvetnek és erővel elveszik mindenüket ('*A Siddim völgye pedig tele volt szurokforrásokkal. Megfutamodának Sodoma és Gomora királyai, azokba estek: a megmaradtak pedig a hegységbe futottak.*' - 1Móz 14,10).

- c) A nagylelkű, bölcs és diplomata:
 Ám Ábrám kiszabadítja Lótót teljes népével és vagyonával együtt: s nem korholja. Az új szodomai király (csapdát állítana neki?): *'Add nékem a népet, a jószágot pedig vedd magadnak.'*

Igen, a néppel Ábrám minden jószága megszerezhető lenne, amire az ágrólszakadt királynak nagy szüksége van.

Mondják, hogy a jó diplomata úgy tud elküldeni jobb égtájakra, hogy magad alig várod, hogy elindulhass... – Ábrám válasza egy érett, bölcs diplomatáé: *'Felemeltem a kezem az Úrhoz, a Magasságos Istenhez, ég és föld teremtőjéhez: én egy fonalszálat, vagy egy sarukötőt sem veszek el mindabból, a mi a tiéd, hogy ne mondjad: Én gazdagítottam meg Ábrámot.'*

Ezt ismerte föl benne Sálem (Jerusalem, az eljövendő béke) királya, Melchizedec (=azaz az igazság királya), s megáldja Ábrámot. (Mit is jelent az áldás? Korábban kérdeztem. – Összerendezettséget, az Úr akarata szerinti utat., a hetedik napnak ez az egyik tette, az egyik 'munkája'. Mi is a másik?)

4.3. Újabb és újabb 'hitegetések?'

- a) A nagylelkű, bölcs és diplomata jutalma: újabb ígéret az Úrtól

'Ne félj Ábrám: én pajzsod vagyok tenéked, a jutalmad felette igen bőséges. (1Móz 15,1)', ám ez már Ábrámnak is sok: *'Uram Isten, mit adnál énnékem, holott én magzatok nélkül járok, és az, akire az én házam száll, a Damaskusbeli Eliézer?'* (Eliézer szolgálta-szültött volt, akire, ha nincs tényleges leszármazott, teljes jogú örökség szállhatna. Mire is alkalmas ez az epizód? Ez bizonyítja be Ábrám nemzőképességét, azaz tényleg Szárai volt meddő.. ..)

Mire az Úr pontosítja a biztatást: *'Nem ez lesz a te örökösöd: hanem a ki a tetőled származik, az lesz a te örökösöd. Kivitte őt, és ezt mondta: Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat ugyan megszámlálhatod Így léssen a te magod. (Ábrám) hitt az Úrnak és tulajdonították az őnéki igazságot.'* (Azaz igaz embernek, 'dikaios'-nak, Isten előtti igaznak minősült.) – Ezt megerősíti az Úr egy félelmetes, álomszerű jelenségben az áldozati állatok elhamvasztásával és szövetséget köt vele, **megígéri és körülhatárolja a földet**, amit Ábrámnak ígér (1Móz 15,1-18).

- b) Ábrám a türelmes:

A történeted nem lesz diadalmenet és nem látod meg a végét (1Móz15,13): *'Tudván tudjad,*

hogy a te magod jövevény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig.Te pedig elmegy a te atyáidhoz békességgel, eltemetettel jó vénségben. Csak a negyedik nemzedék tér meg ide.. ...' (= Türelem!!! Nem most, azonnal, vagy akár általad belátható időn belül! Bíznod kell az ígéretemben! – Nekünk is.. ..- kellene)

- c) Ábrám meginog emberből van, már nyolcvanhat éves (1Móz 16,16)

azaz 11 éve kapta az első ígéretet. Szárai okoskodik: hátha így vagy úgy gondolja az Úr, segítsünk neki dönteni! - Hágár esete (a személyi szolgáló és a gazda 'közös test' – tehát Hágár Szárai teste is, így is készül a gyermek és így is születik meg! Eliézer is Ábrám szolgálójának gyereke volt, így Ábrám teste volt – de hozzá Szárainak nem volt köze - érintése. Márpedig Szárai a(z első!) feleség! Tehát Eliézer semmiképpen sem, Hágár gyermeke pedig az Úr döntése miatt nem alkalmas az Úr által megígért utódnak.)

Hágár gyermeke 'Szmá-él (= Izmael = az Úr hall, meghallgatta nyomorúságodat, nevezetesen Szárai okozta kínzásokat, v.ö.: 'Szmá-él, Izra-él v.ö. Sömá Izra-él = Halld Izrael! vagy S'mu-el=Sámu-él = az Úr meghallgatott (1Sám 1,20)). Izmaélról: *'Az pedig vad természetű ember lesz: az ő keze mindenek ellen, és mindenek keze ő ellene; és minden ő atyjafiának ellenébe üti fel sátorát.'* Izmaél utódai az izmaeliták, azaz az arabok... Tanulság: Ha az ember beleokoskodik Isten tervébe, nagyon és maradandóan el tudja tolni a dolgokat.

- d) Ábrám 99 éves... *'Járj előttem és légy tökéletes'*

...és ismét ígér az Úr (vagy talán ígérgetést mondanánk mi már?): *'Én a mindenható Isten vagyok, járj én előttem, és légy tökéletes. És megkötöm az én szövetségemet én közötted és te közötted: és felette igen megsokasítlak téged.'* Azaz: Nagy néppé teszlek. .. stb. s a szövetségkötés a körülményekben. Ábrahám nevet kapja (=sok nép atyja).

Ábrahám arcra borulva nevet (nem csodálom – kínjában nevet talán?) az Úr előtt: *'Ekkor arcra borult Ábrahám, és nevetett és gondolta a szívében: vajjon száz esztendő embernek lesz-e gyermeke? Avagy Sára kilencven esztendő lévén, szülhet-e?'* ('Móz 17,17) Azaz: 10 év a korkülönbség Ábr(ah)ám és Szárai között.

- e) Szárai Sára lesz (=hercegnő, fejedelmű, v.ö.: Sába (királynője) – végre! Az asszony rangját az adja, hogy van gyermeke). Az Úr megígéri Ábrahámnak Izsákot.

Nem unalmas?? Megint 'csak' ígélet.. ... a 99 éves embernek, a 89 éves feleségének – nevetséges, nem? Abszurditásig viszi a helyzetet az Úr. (Igaz, nem apróságokról van ám szó – **Isten célirányos, alapos kiválóató munkája befejezéséhez közeledik.**)

Fontos! **Az ígérek pontosodtak és pontosodnak..** Most már 'neve is van a gyermeknek'! Izsák, (Jichak = kacagás – az arcra boruló és nevető Ábrahámból kinyihogó hangok miatt?).

- f) Ábrahám 100 évesen kap pontos határidőt – Mamre tölgyesében meglátogatja az Úr. Ígéletet, mint eddig minden alkalommal, de: esztendőre fia lesz Sárának. **Pontos határidő!** (Nna, végre!!!)
Mi enélkül szóba sem állnánk az ígéletésekkel?
Nota bene: Mamrében voltak tölgyesek...(!)

- g) Közjáték: alkudozás
Ábrahám be meri mutatni az Úrnak is diplomáciai képességeit – közbenjár, igazi keleti emberként alkuszik az Úrral Sodoma és Gomora érdekében. Új szín Ábrahám viselkedésében: a bűnösökért való aggodalom. Ezt megerősíti az, hogy a Sárát (az egyiptomi eset megisméltéseként – ám gondolom, inkább anyagi okokból, azaz zsarolás céljából elrabló) Abimelekért Ábrahám imádkozik!! (Hm. Ez az ember nem a véres törvényt követi! - '... add vissza az embernek az ő feleségét, mert **Próféta ő: és imádkozik te éretted, és élsz**' – mondja az Úr a 'jóhízemű'-en cselekvő Abimeleknek (1Móz 20,7)).
(Ld. még a végén az alkudozás emberi oldaláról szerzett személyes tapasztalataimat a Bosnyák-téri piacon....)

4.4. Izsák megszületik, de ...

az Úr még nem fejezte be a szelekciót: Ábrahám kész feláldozni a 25 éves ígéletés után megkapott fiát.

Ez az a határ, amikor az Úr 'megtörök', nem bírja tovább! **'Én magamra esküszöm, azt mondja az Úr** (ez aztán egy brutálisan komoly eskü!!): *mivelhogy e dolgot cselekedéd, és nem kedvezél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek: Megáldván megáldalak tégedet, és bőségesen megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és mint a fvénynt, mely a tenger partján van, és a te magod örökség szerint fogja bírni az ő ellenségeinek kapuját. És megáldatnak a te magodban a*

földnek minden nemzetségei, mivelhogy engedtl az én beszédemnek.' ('Móz 22,16-18).....
.....

- s a kiválasztás véget ért. Mi vajon kibírtuk volna???

Megjegyzés: a kananeus asszony - egy anya! - önmagát minden alá megalázó magatartása 'megtöri' Jézus ellenkezését is. ('*Úgy van, Uram; de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uroknak asztaláról aláhullanak. Ekkor felelvén Jézus, monda néki: Ó asszony, mely nagy a te hited! Legyen neked a te akaratod szerint. És meggyógyult a leánya attól a pillanattól fogva.*' – Mt 15,27).

Az ilyen hitnek Isten nem tud – és nem is akar – ellenállni.

4.5. S igen röviden a 'végjáték'

- Sára meghal 127 évesen, Ábrahám eltemeti – ám ez egy külön történet lenne: hogyan is szerzett hivatkozási alapot, örökjogot az ígélet földjén.. .. (1Móz 23) – megalapozza az 'Erec Jiszraél' Izrael földjének jövőbeni birtoklását.
- Ábrahám 175 évesen hal meg, (másodjára is megházasodott), de továbbiak nincsenek vele kapcsolatban említve.

5. Néhány szempont a gondolkodásunkhoz az előzőekből

- Kivárjuk-e a sorunkat (ahogy Ábrám kivárta, míg pátriárkává nőhetett)?
- Elfogadjuk-e, hogy nem megy egyszerre a vállalás, az elfogadott feladat, bele kell nőni?
- Az Úr előtt járás.. ..
- Bírtuk volna 25 évig a hitegetést? (Gyakorlatilag ellenvetés nélkül.. ..) Bírja-e az Úr a bizalmunkat?
- Az egyetlenünket odaadnánk Neki? Akkor is, ha hihetetlen a kérése?
- Konfliktushelyzetben hogyan viselkedünk? Béketűrés.. ..
- Határidőkre próbáljuk rávenni az Urat?
- Építünk-e oltárt, oltárokat? Rászánjuk az időt?
- Merünk-e az Úrral alkudozni, pörölni, veszekedni (- a mieink érdekében)? Beszélgetni, a szó szoros értelmében.
- A mi atyánk Ábrahám! Mert nincs vége.. ..: Mondhatjuk-e, mondogatjuk-e, hogy 'A mi atyánk Ábrahám!' ? Mi ennek a mondásnak a mögöttes tartalma ('a möge' – mondta volna Totya)? (Mt 3,9; Lk 3,8) és Jn 8,39-40: 'Felelének és mondanak néki: A mi atyánk Ábrahám. Mondanékik Jézus: 'Ha Ábrahám gyermekei volnátok, az Ábrahám dolgait cselekednétek. Amde meg akartok engem ölni, olyan embert, a ki az igazságot

beszéltem néktek, a melyet az Istentől hallottam. Ábrahám ezt nem cselekedte.”

5.1. Fő ellenérvünk: nem vagyunk Ábrahám! Ő kivételes ember volt.

Legközelebb, amikor úgy érzed, hogy Isten nem tud téged használni, akkor gondold végig:

- Noé részeges volt, Ábrahám túl öreg,
- Izsák egy álmodozó volt, Jákob hazudozott,
- Lea csúnya volt, Józsefet rászedték,
- Mózes beszédhibás volt, Gedeon félős,
- Sámsonnak hosszú haja volt és futott a nők után,
- Ráháb prostituált volt, Jeremiás és Timóteus túl fiatalok voltak,
- Dávidnak viszonya volt és ráadásul gyilkossá lett,
- Éliás öngyilkos hajlamú volt, Izajah pucéran prédikált,
- Jónás menekült Isten elől, Noémi özvegy volt,
- Jób csődbe jutott, Keresztelő János bogarakat evett,
- Péter megtagadta Krisztust, az apostolok elaludtak ima közben,
- Márta mindenben aggodalmaskodott, a samáriai asszony elvált, nem is egyszer,
- Zakeus túl alacsony volt, Timóteusnak daganatos volt,
- és a legfontosabb: Lázár halott volt!

Szóval nincs kifogás Isten ki tudja használni a benned rejlő lehetőségeket, kiválaszt, ha hagyod.

Ábrahám ebben volt a legnagyobb: hagyta az Urat működni – nagyon kevés kivétellel, azokat meg is szenvedjük - az eredményt pedig végig, töretlenül, ha hitetlenkedés szélére kerülve is és nevetve, de hitte. Szép adventet, eljövétel-várását!

Az előbbi tanulmányban említett alkudozás ma is élő sajátja a keleti embernek:

TIBOR

Kb. húsz-huszonöt éve, karácsony előtt, feleségemnek ajándékot keresve a Bosnyák-piacon, nála láttam meg a lehetőséget: krómozott acéltálcákát. Már tudtam, hogy az eladót Alexnek hívják, grúz, s túl voltam négy, nehezen megvívott biblia-ismereti óráján, amelyek kölcsönös patthelyzettel végződtek. Büszke voltam ezekre az eredményekre, mert nemigen hagyott szóhoz jutni.... Következtesen Tibor-nak nevezett, noha rendszeresen bemutatkoztam neki. Mint kiderült, s kissé megvigasztalt, hogy minden férfi a piacon neki tömegáru, azaz 'Tibor'. Tegezett.

Amikor először fordultam meg nála, akkor tűnt föl, hogy bibliázik. Azóta is! A kereskedői tevékenységét mintegy 'mellékesen', a bibliaolvasást megszakítva végzi.

- Szervusz Alex, mennyiért adod ezt a tálcskát? - emeltem föl a mintadarabot a pultként szolgáló deszkáról.

- Háromszáz - pillantott föl a bibliából.

Ennyiért akkoriban, az ezredforduló előtt, még negyven-ötven tojást is vehetett a szerencsés ember... Fölforrhatott bennem a minimális örmény vér, s foghegyről-becsmélően megkérdeztem: Nem szégyelled magad: Ezért - ennyit kérni???

Egy papírszeletet tett a lapok közé, rám nézett:

- Miért, mennyit adsz érte? - és - becsukta a bibliáját!

- Talán, ha húsz forintot ér... huszonötöt, egy forinttal sem többet! - leállítottam én is a bevásárlókocsimat: itt mindkét kezemre szükség lesz.

- Azt hiszed talán, lopom a pénzt? – hörgött kissé, s fölemelte a tálcskát: - Nézd meg - kocogtatta ballal - ez minőség, nem *rozsdul*, én mondom! - majd várt egy negyed percet és vizsgálgatott: Na jó, legyen kettőötven... - de csak neked, Tibor, s ne áruld el senkinek!! - s felém nyújtotta két kézzel.

Most már nem volt megállás, bennem is ágaskodott a harci kedv:

- Alex, azt hittem komoly kereskedő vagy, s úgy is beszélünk - egy kicsit megemelve a hangom - rablás lenne! - integettem elfele mutatóujjammal a tálcskától. Nem hinné el senki, hogy ennyire becsaptak, ha megveszem... Adok érte harmincat, az is sok...

- Én, téged, becsapni? Nekem is sokba kerül, különösen most, így, karácsony előtt! Tudod, hányan keresik? - kissé már veresedett az arca és emelkedett a hangja. - No, nem bánom, veszítek inkább rajta, legyen kétszáz!

Megemeltem a kocsit, mint aki menni készül.

- Alex, ennyi pénzért inkább bevásárolok egy ebédrevalót! Látom, mégsem veszel komolyan. Tudod mit, ajánlok harmincötöt, de otthon nem merem elmondani... - szégyenben maradok, érted? - megemeltem a hangom is: de csak azért adnék ennyit érte, mert ajándéknak vettem volna....

Kijött a deszka mögül és megfogta a kabátujjamat, közelről az arcomba nézett: Többet akarsz venni?

- Tizenkettőt...

- Jaj, drága Tibor, miért nem ezzel kezdted! Ez már nagybani vásárlás, arra már engedmény jár! Odaadom darabját száznyolcvanért.. ..

Másfél óra elteltével már egészen közel kerültünk egymáshoz - az árban is: én - hetven, Alex - kilencven,

de a magánszféráinkban is: ő fogta a kabátomat, én a dzsekijét, szabad kezünkkel erősen gesztikuláltunk. Nagyjából megismertük egymás családját és családfáját, kölcsönösen belátva, hogy a felmenőink is mind becsületes, igazmondó ősök voltak. Közben a tizenkét tálcskát egyenként megvizsgáltuk, kézből-kézbe vettük, letettük, fölveltük-kopogtattuk, hadonásztunk velük. S nem engedték el egymást egy pillanatra sem.

Majd egy újabb óra volt (közben több vevője el is ment, nem foglalkozott velük érdemben), mire megegyeztünk hetvenötben.... Kezet ráztunk, fizettem.

Alex arca kisimult, mosolygósra változott, majd bement a 'pult' mögé és kihozott még két tálcskát és a tizenkettőre rakta.

- Mi ez, Alex?

- Ajándék! Tibor, te vagy az első itt a piacon, aki embernek néz! Tudod, mi van itt? Jön valaki, kér, kiadom az árut, bedobja a pénzt, kiadom, odaadja - mint egy gép. De Te bearanyoztad a napomat, drága Tibor! (Laci - mondtam. - Jó, Laci... - mondta megengedően.) Ilyen jó vásárt eddig még itt csináltam!

Később – Laciként, s ismét edényügyben – újra közelharcot vívtunk az utolsó ötforintos engedményekért. Közben - nem szándékosan - valamilyen bibliai dologgal eltereltem a figyelmét, s óvatlanul kezet nyújtott, az ajánlatomra. Észrevette, mit tett, nagyon komoly lett:

- Ezt nem szabad! Ilyet ne csinálj még egyszer!

- Bocsáss meg, Alex, nem akartam – megérezve, hogy hibáztam - vissza az egész! Nem egyeztünk meg!

De ragaszkodott hozzá: - Nézd, már kezet nyújtottam, kész. De elterelted a figyelmemet. Ez nem volt tiszta dolog! Most megegyeztünk, de vigyázz! Legközelebb nagyon oda fogok figyelni!

Évek teltek el, benne egy hosszú szünettel, amikor sokáig nem találkozhattunk...

...Mostanában megint Tibornak hív.....

(zsgy. - 2022.feb.20.)

HABOS LÁSZLÓ

VERSEK

Ha már nem lesz...

Ha már nem lesz idő,
nem lesz út, se fájdalom,
rezgéselem rezgésedbe olvad.

Ha már nem lesz rezgés,
nem lesz súly a szavakon,
s befejeződik minden mondat.

Növekszem

Növekszem,
mint kemencében a kalács,
s nem fut éles gyalukés
görcsös gerendán,
megpihent az ács,
porba hulltak izzó szegek,
lelkemben csend lángol,
s szél hord friss kalácsillatot,
de ha nem jössz ma értem,
a várakozás hamuvá éget.

Magányos zarándokúton

Feslett bakancsok kopogása
elzárt magányos zarándokúton,
az idő bilincsre verve vezekel
bűnösök közt áldott ártatlanokkal,
belső hangok őszinte imádságát
szögesdrót védi, a lenyugvó nap
cellafalra rótt strigulává fakul,
a csillagfényes éj halálfélelmet
s madárröptű álmat ébreszt,
életfogytos reflektorok konok
fénye torpedóként robban
tenyérmeleg vasrácsokra karcolt
fogadalmak fémszürke árkaiban.

Hinni akkor is

Hinni akarok, hinni akkor is,
ha a madarak nem dalolnak a tavasznak,
ha a virágok is hátat fordítanak a napnak,
ha nem zúgnak fel a harangok,
ha kardot ragadtak az angyalok,
ha egyedül állok a romtemplom közepén,
ha a gyávák kést döftek belém,
hirdetni akarom, hirdetni akkor is,
hogy a szeretet az győzedelmes,
hogy a halál nem végleges,
hogy a szeretet az végtelen,
hogy a Teremtőtől kaptam az életet,
hogy a szeretet az örök,
hogy várnak rám, s én hazajövök.

X-X-X-X